

الواح هخامنشی رونمایی شد

۹ ماه پس از استرداد الواح هخامنشی از آمریکا به ایران، سرانجام تعدادی از این گل نبشته‌ها در موزه ملی ایران رونمایی شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، ۳۵۰۶ گل نبشته هخامنشی اواخر شهریورماه ۱۴۰۲ در سفر رئیس‌جمهور به آمریکا، تحویل ایران شد. این الواح بخشی از گل نبشته‌ها و تپت‌هایی است که حدود ۹۰ سال پیش دولت وقت ایران به صورت امانی به موسسه شرق‌شناسی شیکاگو سپرد تا آنها را رمزگشایی و مطالعه کنند. این الواح تا کنون در پنج مرحله به ایران بازگردانده شده، درحالی‌هنگام هنوز حدود ۱۰ هزار قطعه از آن در آمریکا باقی مانده است.

۳۵۰۶ لوح هخامنشی که سال گذشته به ایران منتقل شد شامل ۸۳۶ قطعه لوح کوچک به خط آرامی و ۲۶۷۰ قطعه لوح بزرگ به خط عیلامی است، که نمایش آنها به دلیل ثبت، مستندنگاری، مطالعه و آماده‌سازی الواح هخامنشی مشمول زمان شد و اکنون حدود ۱۶۲ قطعه از آنها در ۵۴ گروه در سالن اصلی موزه ملی ایران به نمایش گذاشته شده است.

براساس آنچه تا کنون از محتوای این گل‌نبشته‌ها به وجود آمده، آنها مجموعه‌ای چندفرهنگی و چندزبانی از دستگاه اداری حاکم در تخت جمشید بوده که متون آن بیشتر به زبان‌های عیلامی، یونانی، فارسی باستانی و خط میخی است.

جبرئیل نوکنده، مدیر موزه ملی ایران در رونمایی این الواح گفت: یکی از افتخارات ما در سرزمین ایران گل‌نوشته‌های کاوش تخت جمشید است که در سال ۱۳۱۱ خورشیدی در بازوی تخت جمشید کاوش شده است. این مجموعه ارزشمند اطلاعات کم‌نظیری از ساختار سازمان اداری و نظام اجتماعی در اختیار می‌گذارد.

به گفته او، اطلاعاتی که این گل‌نبشته‌ها در اختیار می‌گذارد قبلاً در سنگ‌نبشته‌ها دیده نشده و لایه دیگری از فرهنگ و هنر ایران و احترامی که برای کارگران، زنان و متخصصان و امنیت مسافران در دوره هخامنشی قائل است را نشان می‌دهد. اکنون شفافیت درست و دقیقی از اقتصاد و نظام اجتماعی هخامنشی داریم.

مدیر موزه ملی ایران گفت: براساس مطالعات انجام شده محتوای این الواح، شامل نامه‌ها، اسناد اداری، دست‌نوشته‌های یک کاتب، شاه و دربار، شخصیت‌های تاریخی، مهرهای بایگانی، کارگران، تولید، مسافران و ایزدان پارس است.

مدیر موزه ملی ایران یادآور شد: این اسناد متعلق به دوره داریوش بزرگ در ۵۰۹ پیش از میلاد است.

الواح از باروی تخت جمشید و در کاوش‌هایی که ارنست هرتسفلد، باستان‌شناس آلمانی حضور داشت، به دست آمده و تخمین زده شده است که این یافته شامل حدود ۳۰ هزار و یا بیشتر لوح و قطعات گلی کتیبه‌دار و مهر و موم‌شده بوده است. آن زمان امکان خواندن الواح در ایران وجود نداشت، در نتیجه در هنگام امانت‌سپاری، از الواح صورت‌برداری دقیق نشد.

طبق اعلام مؤسسه شرق‌شناسی، مقرر شده بود آن مؤسسه دو بار در سال از خزانه‌داری آمریکا، صدور مجوز انتقال الواح به ایران را تقاضا کند تا بتواند سالانه ۵۰۰۰ لوح را مسترد کند، رویه‌ای که در مقطعی به درستی طی نشده و روند بازگشت این الواح را طولانی کرده است.

تا کنون پنج محموله از این گل‌نبشته‌ها در سال‌های ۱۳۲۷، ۱۳۳۰، ۱۳۸۳، ۱۳۹۸ و ۱۴۰۲ به ایران بازگردانده شده است. گفته شده است هنوز بیش از ۱۰ هزار قطعه گل‌نبشته در موسسه شرق‌شناسی شیکاگو وجود دارد، که بنا بر آخرین اظهارات مسئولان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بازگشت آنها به کشور در حال پیگیری است.